

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

โกวิทย์ ชันธศิริ. คู่มือวงศศิลป์ปริทัศน์(ตะวันตก). กรุงเทพมหานคร: บริษัทโรงพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2528.

กำธร สนิทวงศ์ ณ อยุธยา และ สุรัตน์ วรางค์รัตน์. สังคีตนิยม. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2514.

จำเนียร ช่วงโชติ และคณะ. จิตวิทยาการรับรู้และการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์การศาสนา, 2516.

ณรงค์ สุทธจิตต์. กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

ณรงค์ สุทธจิตต์. นฤติกรรมการสอนดนตรี. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

ณรงค์ สุทธจิตต์. สังคีตนิยม: ความซาบซึ้งในดนตรีตะวันตก กรุงเทพมหานคร :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

เดอชยามาฮาซาวด์. สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2531.

วิชาการ, กรม. คู่มือการสอนวิชาศิลปะศึกษา ดนตรีศึกษา ชั้น ม.1. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2521.

วิชาการ, กรม. หนังสือเรียนวิชาศิลปะศึกษา ดนตรีศึกษา ชั้น ม.1. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2521.

วิชาการ, กรม. หนังสือเรียนหมวดศิลปะศึกษา วิชาดนตรีศึกษา ศ 207 และ ศ 208.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2521.

วิรัช ชุ่ยสูงเนิน. ดนตรีเบื้องต้นสำหรับครูประถม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขต
พิษณุโลก: แผนกเอกสารและการพิมพ์, 2525.

สารัตถศึกษา, ภาควิชา. "การอบรมครูดนตรีระดับประถมศึกษาประจำปีการศึกษา 2525."
กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท., 2525. (อัดสำเนา)

สุทัศนีย์ สิริสุขะ. " การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้เทปคำ
บรรยายที่ใช้เสียงประกอบกับไม่ใช้เสียงประกอบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอน
ปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

สุนันท์ ปัทมาคม. การผลิตสื่อประสม สไลด์ประกอบเสียง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ภาษาต่างประเทศ

Brown, Hubert. "A Comperison of The Use of "Popular" and "Serious"
Music in an Audio-Visnal Programmed Method for Teaching
Listening Skills," Dissertation Abstracts (October, 1971):
2114-A.

Dwyer, Francis M. " Visualization Rationalized " Strategies for
Improving Visual Learning. Learning services, State College,
Pennsylvania 1978

Euvon, Raymond. " The Effect of Music and Sound Effects on the
Listening Comprehension of Fourth Grade Students " Dissertation Abstracts Internationl 40:6[September, 1979]

Garretson, M.S. Music for Creativity. New York : The Brentson Company, 1976.

Greenberg, Marvin. Your Children need Music:A Guide for Parents and Teachers of Young Children. New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1979.

Hass, Kenneth B., and Packer, Harry Q. Preparation and Use of Audio-Visual Aids. 3d ed. Englewood : Cliffs, N.J. Prentice - Hall, 1960

Johnstone, Ian Haviland. " The Recorder as a tool Instrument for Teaching Music Fundamentals in the Classroom. " Dissertation Abstracts International 1973 : 500A

Nye, Vernice. Music for Young Children. Dubuque , Iowa: Brown, 1975.

Oliver, James L. " Technological Aids and Independent study. " Independent Study ,pp. 141-148 Copyright by Indiana University Press, 1965.

Williams, Catharine M. Learning from Pictures. 2nd ed. Washington D.C.: National Education Association, 1968.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. อาจารย์วิทยา ไล่ทอง
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)
2. อาจารย์สุภาคินัย จันทรวงศ์
โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม
3. คุณเสารอง พุทธิ
สยามกลการมิวสิคฟาร์วันเดชั่น
4. คุณลมยศ โพธิ์งาม
สยามกลการมิวสิคฟาร์วันเดชั่น
5. คุณเริงสันต์ ปัญจนิลัฐ
สยามกลการมิวสิคฟาร์วันเดชั่น
6. คุณกมล เหล่าคำ
สยามกลการมิวสิคฟาร์วันเดชั่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

บทสวดประกอบเสียงเรื่องเครื่องดนตรีในวงโยธวาทิต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทสไลด์ประกอบเสียงเรื่องเครื่องดนตรีในวงโยธวาทิต

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย	เสียงเครื่องดนตรี
1	LS. วงโยธวาทิตบรรเลง ในสนาม	เครื่องดนตรีในวงโยธวาทิตนั้น ประกอบด้วยเครื่องดนตรี 3 ประเภท คือ	
2	MS. กลุ่มเครื่องทองเหลือง	1. เครื่องทองเหลืองหรือที่เรียกว่า แตร	
3	MS. กลุ่มเครื่องลมไม้	2. เครื่องลมไม้ คือเครื่องจำพวกปี และซลีย์	
4	MS. กลุ่มเครื่องกระทบ	3. เครื่องกระทบ ประกอบด้วยกลอง และเครื่องประกอบจังหวะ	
5.	LS. วงโยธวาทิต	เราลองมารู้จักกับเสียงของเครื่อง ดนตรีชนิดต่าง ๆ ดังนี้ 8 เครื่องนะคะ	
6.	MS. กลุ่มเครื่องลมไม้	เครื่องดนตรีประเภทแรกคือ เครื่องลมไม้	
7.	MS. เครื่องลมไม้ที่ทำด้วยไม้	เครื่องลมไม้ ส่วนใหญ่ทำมาจากไม้ แม้จะ มีบางเครื่องวิวัฒนาการไปใช้โลหะ มี ลักษณะเป็นท่อยาว มีรูปบิดเปิดได้	
8.	CU. นิ้วมือกำลังบิดและ เปิด กระเบื้องของฟลูต	เราใช้นิ้วบิดเปิดรูนี้ พร้อมกับเป่าลมเพื่อให้ เกิดเสียงสูง ต่ำ	
9.	LS. ฟลูต มีชื่อภาษาไทย	เครื่องลมไม้ชนิดแรกที่จะขอแนะนำคือ ฟลูต	
	กำกับไว้ได้ภาพ	ฟลูตนั้นเดิมทำด้วยไม้ ต่อมาพัฒนามาเป็นโลหะ	
10.	M.S. คนกำลังเป่าฟลูต	เสียงต่ำของฟลูตนั้นนุ่มนวล ส่วนเสียงสูงก็ สดใส เสียงฟลูตนั้นสามารถใช้แทนเสียงนก โพนินได้อย่างดีลองมาฟังเสียงฟลูตคุณะคะ	ฟลูต

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย	เสียง เครื่องดนตรี
11.	LS. ปิคโคโล มีชื่อกำกับไว้ใต้ภาพ	เครื่องลมไม้ชนิดหนึ่งคือ ปิคโคโล ปิคโคโล มีลักษณะคล้ายฟลูต	
12.	MS. คน 2 คน ยืนเป่า ปิคโคโล และฟลูตเปรียบเทียบกับ	แต่มีขนาดเล็กกว่า คือเพียงครึ่งหนึ่งของฟลูต จึงให้เสียงสูงแหลมกว่า	
13.	CU. คนเป่าปิคโคโล	ในวงดุริยางค์ เสียงของปิคโคโล จะปรากฏเด่นออกมาเพราะเสียงอันสูงและแหลมของมัน และนี่คือเสียงของปิคโคโลคะ	ปิคโคโล
14.	LS. คลาริเน็ต มีชื่อกำกับไว้ใต้ภาพ	เครื่องลมไม้ชนิดหนึ่งคือ คลาริเน็ต คลาริเน็ตเป็นเครื่องลมไม้ที่เรามักเรียกว่า บี	
15.	CU. ลี้นของคลาริเน็ต	เพราะต้องเป่าลมผ่านลิ้นบาง ๆ เสียงสูงของคลาริเน็ต นั้นแหลมคม	
16.	MS. คนเป่าคลาริเน็ต	เสียงระดับกลางนุ่มนวล และให้เสียงต่ำที่ลึก	คลาริเน็ต
17.	MS. ภาพกลุ่มแซกโซโฟน	เครื่องลมไม้ชนิดหนึ่งคือ แซกโซโฟน	
18.	CU. ลี้นของแซกโซโฟน	แซกโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีประเภทมีลิ้นเหมือนคลาริเน็ต แต่ลำตัวทำด้วยโลหะ จึงให้เสียงก้องกังวานของโลหะ ซึ่งต่างจากเครื่องลมไม้ชนิดอื่น ๆ	

ศูนย์วิทยุโทรทัศน์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย	เสียงเครื่องดนตรี
19.	MS. แซกโซโฟน 4 ขนาด เปรียบเทียบกัน	แซกโซโฟน มีขนาดต่างๆ กันหลายขนาด โดยตั้งชื่อตามระดับเสียงสูงต่ำ เช่น โซปราโน อัลโต เทเนอร์ และบาริโตน แรก ๆ นั้นแซกโซโฟนพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ใน วงโยธวาทิต แต่ต่อมาได้รับความนิยมมาก ในวงดนตรีแจ๊ซ	
20.	LS. เทเนอร์ แซกโซโฟน มีชื่อกำกับไว้ได้ภาพ	ในที่นี้จะขอแนะนำเฉพาะเสียงของเทเนอร์ แซกโซโฟน นะคะ	
21.	MS. คนเป่าแซกโซโฟน	เทเนอร์ แซกโซโฟน ให้เสียงในระดับ กลาง ๆ ค่อนข้างต่ำ ซึ่งเป็นเสียงที่ นุ่มนวล บาดอารมณ์ และนี่คือเสียงของ เทเนอร์ แซกโซโฟน	เทเนอร์ แซกโซโฟน
22.	MS. ภาพกลุ่มเครื่องทอง เหลือง	ได้รู้จักเครื่องลมไม้ไปแล้ว แต่ไปลองมา ฟังเสียงของเครื่องทองเหลืองดูบ้างนะคะ	
23.	MS. ช่างตีทองเหลืองเพื่อ ทำท่อแตร	เครื่องทองเหลือง หรือที่นิยมเรียกว่า แตรนั้น มีลักษณะเป็นท่อ ทำจากโลหะ จำพวกทองเหลือง	
24.	CU. คนกำลังเป่ากำพรวด	เสียงที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากการเป่าลม เพื่อให้เกิดการสั่นสะเทือนที่ริมฝีปาก ส่ง ผ่านไปยังที่เป่า	
25.	CU. คนกำลังเป่าแตร	และลำตัวของแตร	
26.	LS. ทรัมเปต มีชื่อกำกับ ไว้ได้ภาพ	เครื่องทองเหลืองชนิดแรกที่จะขอแนะนำ คือ ทรัมเปต ทรัมเปตมีลักษณะเป็นท่อลม งอทบกันเป็น 3 ทบ	

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย	เสียงเครื่องดนตรี
27.	CU. ลูกสูบทรัมเปตพร้อมนิ้วผู้เล่น	ตรงกลางมีลิ้นบังคับทางเดินของลมระบบลิ้นลูกสูบ 3 ลิ้น ทรัมเปตสามารถให้เสียงที่แหลมดังจนแหบ หรือนุ่มนวลสดใสก็ได้	
28.	MS. คนกำลังเป่าทรัมเปต	มักใช้แสดงถึงการรบฟุ้ง ประจัญบานในสมรภูมิ ความสง่างามในพิธีสำคัญ ลองฟังเสียงของทรัมเปตคุณะคะ	ทรัมเปต
29.	LS. ทروมโบน มีชื่อกำกับไว้ใต้ภาพ	ทروมโบน เป็นแตรที่มีท่อนลมสวมซ้อนเลื่อนเข้าออกได้	
30.	MS. คนกำลังเป่าทروมโบน หดสไลด์เข้าจนสุด	การเลื่อนเข้าออกนี้จะทำให้เกิดเสียงสูงต่ำ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของทروมโบนทำให้เกิดเสียงที่สไลด์ต่อเนื่องกัน เช่น	ทروมโบน สไลด์
31.	MS. คนกำลังเป่าทروมโบน ยืดสไลด์ออกจนสุด	ทروมโบน จะให้เสียงที่ต่ำกว่าทรัมเปต และนี่คือเสียงของทروมโบน	ทروมโบน
32.	LS. ยูโฟเนียม มีชื่อ กำกับไว้ใต้ภาพ	ยูโฟเนียม เป็นแตรที่มีขนาดใหญ่ขึ้นมา เวลาบรรเลงใช้อ้อมให้ปากลำโพงหงายขึ้น	
33.	CU. ลูกสูบ พร้อมนิ้วคนเล่น	ลักษณะของเสียงคล้ายทروมโบน แต่ท่อนุ่มนวลกว่า และสไลด์เสียงไม่ได้เพราะใช้ลิ้นระบบลูกสูบ	
34.	MS. คนกำลังเป่ายูโฟเนียม	ลองฟังเสียงของยูโฟเนียมคุณะคะ	ยูโฟเนียม
35.	LS. ทูบา มีชื่อกำกับไว้ใต้ภาพ	เครื่องทองเหลืองชนิดสุดท้าย คือ ทูบา ทูบาเป็นแตรขนาดใหญ่ เวลาเป่าจะต้องอ้อมแตร ให้ปากลำโพงหงายขึ้นข้างบน	

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย	เสียงเครื่องดนตรี
36.	MS. คนกำลังเป่าทูบา	ด้วยขนาดใหญ่ของทูบา จึงให้เสียง ทุ้มลึก มักใช้เล่นแนวเสียงต่ำในกลุ่ม แตรด้วยกัน และนี่คือเสียงของทูบา	ทูบา
37.	LS. ฟลุตมีชื่อกำกับไว้ใต้ภาพ	เป็นอย่างไรบ้างคะ พอดีจำเสียงของ เครื่องดนตรี แต่ละชนิดได้บ้างไหมคะ ลองทบทวนกันอีกสักครั้งนะคะ ฟลุต นุ่มนวล สดใส	ฟลุต
38.	LS. บิคโคโล มีชื่อกำกับไว้ ใต้ภาพ	บิคโคโล สูง แหลม	บิคโคโล
39.	LS. คลาริเน็ต มีชื่อกำกับไว้ ใต้ภาพ	คลาริเน็ต ปี่ที่ให้เสียงสูงที่ แหลมคมเสียงกลางนุ่มนวล และ เสียงต่ำที่ลึก	คลาริเน็ต
40.	LS. เทเนอร์ แซกโซโฟน มีชื่อกำกับไว้ใต้ภาพ	เทเนอร์ แซกโซโฟน นุ่มนวล บาดอารมณ์ และก้องกังวาน แบบ โลหะ	เทเนอร์ แซกโซโฟน
41.	LS. ทรัมเปต มีชื่อกำกับไว้ ใต้ภาพ	ทรัมเปต สดใส สง่างาม	ทรัมเปต
42.	LS. ทรอมโบน มีชื่อกำกับ ไว้ใต้ภาพ	ทรอมโบน สไลด์เสียงได้	ทรอมโบน
43.	LS. ยูโฟเนียม มีชื่อกำกับ ไว้ใต้ภาพ	ยูโฟเนียม ทุ้มนุ่มนวล	ยูโฟเนียม
44.	LS. ทูบา มีชื่อกำกับไว้ใต้ภาพ	ทูบา มีขนาดใหญ่ เสียงต่ำลึก	ทูบา

ภาคผนวก ค.
ข้อสอบเรื่องเสียงของเครื่องดนตรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบทดสอบ

แบบทดสอบวิชาดนตรี เรื่องเสียงของเครื่องดนตรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

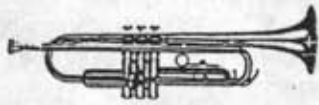
แบบทดสอบชุดนี้ประกอบด้วยคำถาม 16 ข้อ แต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / ลงในกระดาษคำตอบหน้าข้อที่ถูกต้องให้ตรงกับ
เสียงเครื่องดนตรีที่ได้ยิน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(1)

ก. ทรัมเปต

ข. ทรอมโบน

ค. ยูโฟเนียม

ง. ทูบา

(2)

ก. ฟลูต

ข. คลาริเน็ต

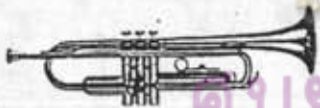

ค. ปิคโคโล

ง. เบส คลาริเน็ต

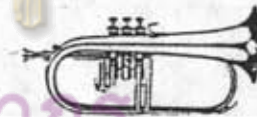
(3)

ก. ทรัมเปต

ข. ทรอมโบน

ค. ฟลูเกิลฮอร์น

ง. คอรัเน็ต

(4)

ก. โซปราโน แซกโซโฟน

ข. ฟลูต

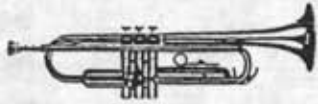
ค. ปิคโคโล

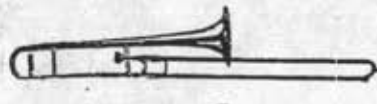
ง. คลาริเน็ต

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(5)

ก. ทรัมเปต

ข. ทรอมโบน

ค. ฟลูต

ง. คลาริเน็ต

(6)

ก. อัลโต แซกโซโฟน

ข. ทรัมเปต

ค. เทเนอร์ แซกโซโฟน

ง. ทรอมโบน

(7)

ก. ปิคโคโล

ข. อัลโต แซกโซโฟน

ค. ฟลูต

ง. เบส คลาริเน็ต

(8)

ก. ทรอมโบน

ข. เทเนอร์ แซกโซโฟน

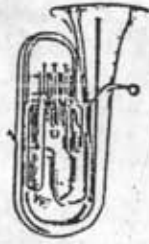

ค. ทูบา

ง. คอรัเนต

(9)

ก. เบส คลาริเน็ต

ข. ยูโฟเนียม

ค. ทรอมโบน

ง. ทูบา

(10)

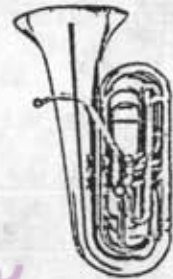
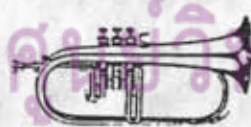
ก. เทเนอร์ แซกโซโฟน

ข. ทรอมโบน

ค. ทรัมเปต

ง. คอร์เนต

(11)

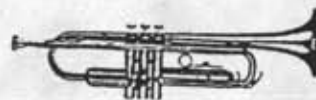
ก. คลาริเน็ต

ข. ฟลูเกลฮอร์น

ค. ยูโฟเนียม

ง. ทูบา

(12)

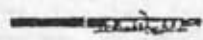
ก. เทเนอร์ แซกโซโฟน

ข. คลาริเน็ต

ค. ทรัมเปต

ง. ทรอมโบน

(13)

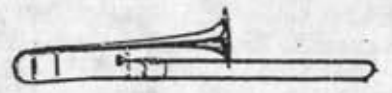
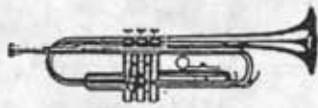
ก. ปิคโคโล

ข. ฟลูต

ค. คลาริเน็ต

ง. อัลโต แซกโซโฟน

(14)

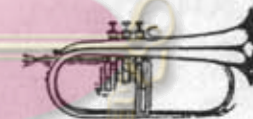
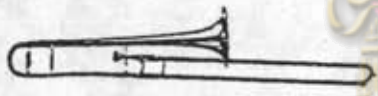
ก. ทรัมเปต

ข. ทูบา

ค. เทเนอร์ แซกโซโฟน

ง. ทรอมโบน

(15)

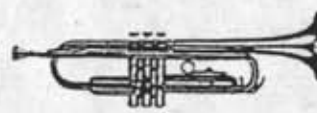
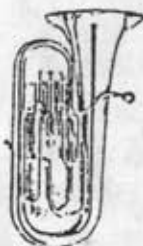
ก. ทรอมโบน

ข. ทูบา

ค. ฟลูเกลฮอร์น

ง. เทเนอร์ แซกโซโฟน

(16)

ก. เทเนอร์ แซกโซโฟน

ข. ยูโฟเนียม

ค. ทรัมเปต

ง. อัลโต แซกโซโฟน

ศูนย์วิทยพัทยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้วิจัย

นายธนพจน์ ภูมิภักดิ์ เกิดวันที่ 8 สิงหาคม 2503 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกดนตรี จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2524 ทำงานในตำแหน่งนักดนตรีวงเคอะยามมาอำเภอสว่างวีระบุรี จังหวัดน่าน ระหว่างปี พ.ศ. 2525 ถึง 2530 และเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2530

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย